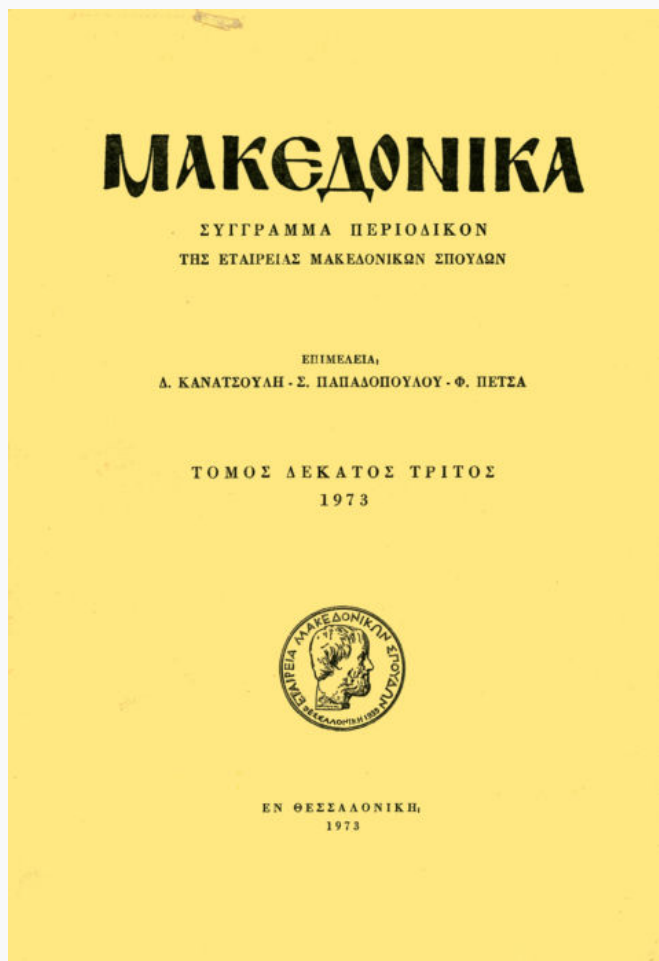

Μακεδονικά

Τόμ. 13, Αρ. 1 (1973)

Τοπωνύμια Σελιού Βεροίας

Νικ. Γ. Παπαδόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.909](https://doi.org/10.12681/makedonika.909)

Copyright © 2014, Νικ. Γ. Παπαδόπουλος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαδόπουλος Ν. Γ. (1973). Τοπωνύμια Σελιού Βεροίας. *Μακεδονικά*, 13(1), 365–376.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.909>

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΣΕΛΙΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

Σήμερα για πολὺν κόσμον, στὴν κεντρικὴ τουλάχιστον Μακεδονία, Σέλι σημαίνει χιονοδρομίες· γιὰ τοὺς Βλάχους, καὶ μάλιστα τῆς Βεροίας, σημαίνει χαμένο παρελθόν. Γιατί, ἂν σήμερα οἱ θερινὲς τοὺς διακοπὲς σ' αὐτὸ εἶναι μιὰ ἀναψυχή, κάποτε ἦταν βιοτικὴ ἀνάγκη. Κάποτε ὅμως ἦταν ἡ ἐποχὴ πού οἱ Βλάχοι τοῦ Βερμίου περνοῦσαν τὸ χειμῶνα μὲ τὰ κοπάδια τοὺς στὸν κάμπο καὶ τὸ καλοκαίρι ἐπαιρναν δίπλα τὶς πλαγιὲς γιὰ νὰ πιάσουν τὸ θερινὸ τοὺς στέκι, τὸ Σέλι. Τώρα σκόρπισαν πιά κι οἱ περισσότεροὶ κατέφυγαν στὶς πόλεις καὶ μόνο στὶς διακοπὲς τοὺς ξαναβρίσκονται ἐκεῖ ψηλά, γιὰ νὰ ποῦν τί εἶχαν καὶ τί ἔχασαν ἀπὸ κλίμα, ἡσυχία καὶ ὁμορφιά—νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια.

Κάπως ἔτσι ἄρχισε τὸ σημερινὸ Σέλι, γνωστὸ καὶ ὡς Κάτω Βέρμιο, καὶ ἦταν καλοκαίρι, φυσικά, ὅταν τὸ πρωτογνώρισα τότε. Πολλοὶ τὸ πρωτοαντικρύζουν χιονισμένο. Τὸ βρῆκα συμπαθητικὸ καὶ συμμαζεμένο, θαρρεῖς ἀπὸ κάποιο ἄοριστο φόβο, μέσα σὲ ἓνα λάκκωμα καὶ σὲ 1.500 μ. περίπου ὑψόμετρο. Κανένα ὅμως προμήνυμα γιὰ τὶς περιλάλητες ὁμορφιὲς του. Αὐτὲς ἀποκαλύπτονται σιγά-σιγά, ὅταν ἀρχίσης νὰ τὸ περπατᾷς καὶ νὰ τ' ἀφήνης γιὰ νὰ χαθῇς μέσα στὰ ἀπέραντα δάση ἀπὸ ὀρεινὴ πεύκη καὶ ἔξω, πού τὸ περικυκλώνουν. Ἐκεῖ εἶναι τὸ πραγματικὸ Σέλι. Τὸ ἄλλο εἶναι τὸ γνωστὸ γιὰ τὶς δυὸ χιονοδρομικὲς πίστες καὶ τὴν κάποια τουριστικὴ χειμερινὴ κίνηση πού παρουσιάζει τὰ Σαββατοκύριακα κυρίως.

Τὸν ἄλλο χρόνο ξαναπῆγα καὶ τώρα τὸ ἔχω τάμα, θαρρεῖς. Ἔτσι ἄρχισα νὰ διαπιστώνω, ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τουριστικὸ, παρουσιάζει τὸ χωριὸ καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα. Γιὰ τὸ φιλόλογο μάλιστα ἓνα πλῆθος ἀπὸ τοπωνύμια δὲν περνοῦν ἀπαράτηρητα, τὴ στιγμὴ προπαντὸς πού φτάνουν στ' αὐτιά του στὴ Βλαχικὴ καὶ τοῦ θυμίζουν τόσα πολλὰ ἀπὸ τὴ Λατινικὴ. Ἄπ' ἐδῶ ξεκίνησα. Ρώτησα καὶ ἔμαθα, ἐπισκέφθηκα πολλὰ μέρη ὃ ἴδιος καὶ μὲ χαρὰ ἐβρίσκα καὶ κατέγραφα καθημερινὰ καὶ κάτι πού συναντοῦσα σὲ κάθε μου βῆμα. Ἐξ ἄλλου ἡ σταδιακὴ ἐξοικείωση μὲ τὴ Βλαχικὴ—παλιοὶ καὶ νεώτεροι μιλοῦν ἀκόμα τὴ γλώσσα—μὲ ἔφερε πρὸς κοντὰ στὸ ἀντικείμενον καὶ ἡ πρώτη σκέψη δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ ἀπόφαση. Ἡ παρότρυνση τοῦ φίλου Χ. Π. Συμεωνίδη ἦταν ἡ ἀφετηρία.

Ἔτσι παρουσιάζω σήμερα μιὰ σειρὰ ἀπὸ τὰ πρὶν γνωστὰ στὸ Σέλι τοπωνύμια—εἴτε μέσα ἀπ' τὸ χωριὸ εἴτε ἀπὸ γύρω—μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ γλωσσικὸ καὶ λαογραφικὸ ὕλικό, πού ὑπάρχει πολὺ ἀκόμη, δὲν θὰ μὲ ἄφηνε ἀδιάφορο.

Ἀκολουθῶ ἀλφαβητική κατάταξη με σύντομη περιγραφή γιὰ κάθε τοπωνύμιο καὶ με προσπάθεια γιὰ ἐτυμολόγηση, ὅπου ἦταν δυνατό. Ὅσα τοπωνύμια τ' ἄκουσα βλαχικά, τὰ κατέγραψα με λατινικούς χαρακτήρες, ὅσα ἑλληνικά, με ἑλληνικούς. Γιὰ τὴν ἀπόδοση ὀρισμένων φθόγγων τῆς βλαχικῆς χρησιμοποίησα εἰδικὰ σημάδια, πού ἐπεξηγοῦνται στὴν οἰκία θέση. Στὸ τέλος δίνονται συγκεντρωμένα κατὰ περιοχὲς τὰ 80 περίπου τοπωνύμια ἀπ' αὐτὴν τὴν πρώτη μου προσπάθεια.

ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ

ă = α ἀνοιχτό

â = α κλειστό

ga = διφθογγισμένο e (κάτι ἀνάμεσα στὸ e καὶ a)

oa = διφθογγισμένο o (κάτι ἀνάμεσα στὸ o καὶ a)

z = ζ

li καὶ ħi = ὅπως τὰ ἱταλ. gli καὶ gni

š = ἀγγλικὸ sh (σ παχὺ)

tš = ἀγγλικὸ ch (τσ παχὺ)

Οἱ φθόγγοι πού σημειώνονται σὰν δεῖχτες μὲν μόλις ἀκούονται, ὅπως fág^u.

Οἱ λέξεις τῆς βλαχικῆς τονίζονται, ὅπως kēátră.

Ἄ γ κ á θ ι, τό ὄρεινὴν περιοχὴ μετὰ τὴν Κορέα, μισὴ γυνὴ μισὴ σκεπασμένη με πεῦκα. Βρίσκεται ΝΔ τοῦ χωριοῦ καὶ σὲ ἀπόσταση ἀπ' αὐτὸ 4-5 χιλιομέτρων.

Ἄ γ ν α ν τ έ ς, ὁ πρόκειται γιὰ θέση πού καταλήγει σὲ γκρεμὸ 200 μ. Βρίσκεται ἀνατολικῶς τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 3.500 μ., ἀμέσως μετὰ τὸ τοπωνύμιο Κυρά' ħi. Ἄπ' ἐδῶ μπορεῖς καὶ ἀγναντεῖς κάτω τὸν κάμπο, ἀπ' ὅπου καὶ ἡ ὀνομασία.

Ἄ λ ħ Χ ό τ ζ α, ὁ ὁμώνυμη βρύση σὲ μικρὸ ξέφωτο. Περιοχὴ πυκνὰ πευκοφυτεμένη. Ἡ βρύση βρίσκεται περὶ τὰ 1.000 μ. ΝΔ τῶν Προιονῶν καὶ τὸ νερὸ τῆς φημίζεται. Ὀνομασία τουρκικὴ.

Ἄ λ ώ ν ι, τό πρόκειται γιὰ τὴν ἀνοιχτὴ καὶ ἐπίπεδη περιοχὴ μπροστὰ ἀπὸ τὶς οἰκίαις Μ. Μίσσια καὶ Ν. Πάσχου, ἀριστερὰ τοῦ δρόμου πρὸς τὸ Ξενοδοχεῖο «Σέλι». Ὑπάρχει βρύση με ποτίστρες. Στὸ σημείο αὐτὸ κατέληγαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία μετὰ τὴν στέψη πολλὰς νύφες καὶ ἔστηναν τὸ χορὸ, κυρίως τὸ Δεκαπενταύγουστο. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὴ μορφή τοῦ τοπίου.

Ἄ ν α γ ν ό σ τ η ς, ὁ βρύση ὁμώνυμη, με δυὸ πρόχειρους σωλῆνες, στὶς παρυφές τοῦ χωριοῦ, στὰ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου γιὰ τὴ χιονοδρομικὴ πίστα. Λέγεται ὅτι με τὸ νερὸ αὐτὸ βράζουν πιὸ γρήγορα τὰ «ἄβραστα» ὁ-

σπρια. Ἀναγνώστης ὀνομάζεται καὶ ἡ γύρω περιοχὴ σὲ μικρὴ ἀκτίνα. Τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ.

Ἄνω Σέλι ἢ Ἄνω Βέρμιο, τὸ πρόκειται γιὰ τὸ παλιὸ Σέλι. Βρίσκεται ΝΔ τοῦ νέου χωριοῦ (Κάτω Βερμίου), δεξιὰ ἀπὸ τὸ Χατζιαντίν καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὰ Προϊόνια, σὲ ἀπόσταση πάνω ἀπὸ 15 χιλιόμε. ἀπὸ τὸ Σέλι. Σώζεται μιὰ ἐκκλησίαι καὶ ἐρείπια ἀπὸ παλιὰ οἰκήματα.

Α r s ú b a š (οὐδ.)· κορυφὴ (1.800 μ. ὑψόμ.) γυμνὴ μὲ ὁμαλὲς κατηφορικὲς πλαγιές, ἰδεώδης τόπος γιὰ χιονοδρομίες, ὅπου καὶ ἡ δευτέρη μονάδα ski-lift. Βρίσκεται στὰ Ν τοῦ χωριοῦ, πίσω ἀπὸ τὸ πολὺ γνωστὸ χιονοδρομικὸ κέντρο περὶ τὰ 5.000 μ. ἀπὸ τὸ χωριό. Ὀνομασία βλαχικὴ· πιθανότατα συνθετικά: βλαχ. árs^u 'καμένος, καψαλισμένος' + τουρκ. baš 'κεφάλι, κορυφὴ'.

V a r k ó (ἀρσ. 'βάλτος, τέλμα')· ἓνα μέρος σχεδὸν ἐπίπεδο μὲ λίγη χλόη καὶ βοῦρλα. Ἀναβλύζουν νερά σὲ μικρὴ ποσότητα καὶ μεταβάλλουν τὸν τόπο σὲ βάλτο. Βρίσκεται πρὶν ἀπὸ τοῦ Ντέμον, Ν τοῦ χωριοῦ στὰ 700 μ. περίπου. Ἡ ἀρκετὰ γνωστὴ λέξη *βαρχό* δηλώνει καὶ στὰ βλαχικά τὸ ἔλος.

Β ό δ ι, τὸ· δασώδης περιοχὴ μὲ πολλὰς ὄξυες πρὶν ἀπὸ τὴν κορυφὴ Σι-δεράκι.

Β ο λ ό γ (γ) ε ς, οἱ· ἐκτεταμένος βοσκότοπος, ἐλαφρά κατηφορικὸς μὲ πεῦκα, ὄξυες καὶ δρένια (δρύς) καθὼς καὶ πυκνὴ χλόη. Βρίσκεται πρὶν φτάσουμε στὰ Προϊόνια, Α ἀπ' αὐτὰ περὶ τὰ 1.500 μ. καὶ Δ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 6.000 μ. ἀπ' αὐτό. Ὀνομασία σλαβικὴ· ἀνοίχτωμα μὲ χόρτο, λιβάδι.

Β ρ ύ σ η Γραμμένης, ἡ· πρόκειται γιὰ βρύση πρόχειρη, ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦν οἱ παραθεριστὲς Ναουσαῖοι. Βρίσκεται 200 μ. ἀριστερὰ μετὰ τὴ Γραμμένη.

Β ρ ύ σ η Γ υ φ τ ο γ ι á ν ν η, ἡ· βρύση ποὺ ὀφείλει τὸ ὄνομα στὸν ἰδρυτὴ της. Παλαιότερα ἦταν ἀπλῶς πηγὴ. Σήμερα ὑπάρχει βρύση μὲ ποτίστρες. Βρίσκεται μετὰ τὸ Ζωγράφο καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν Δυκάτ, ἀριστερὰ, περὶ τὰ 800 μ. ἀπὸ τοῦ Ντέμον.

Γ ρ α μ έ ν η, ἡ· μεγάλο ξέφωτο σὲ ὁμαλὴ πλαγιά· γύρω-γύρω πολλὰ πεῦκα καὶ ὄξυες. Τοποθεσία πολὺ γραφικὴ, ὅπου κάθε καλοκαίρι ἔρχονται καὶ παραθερίζουν Βλάχοι τῆς Ναούσης. Βρίσκεται στὰ Β τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 4.000 μ., ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ τὴ Νάουσα. Ἡ ὀνομασία ὀφείλεται στὴ γραφικότητα τοῦ τοπίου (*γραμμένος*=ζωγραφιστός, ὁμορφος).

Δ ο á l i m á s u r i (οὐδ. 'τὰ δύο μαντριά')· δύο μεγάλα λακκώματα ἀπὸ 5 στρέμματα περίπου τὸ καθένα, ὁμαλὰ καὶ γυμνά, ποὺ χρησιμοποιοῦνταν ὡς στέκια κοπαδιῶν. Βρίσκονται δεξιὰ ἀπὸ τὴν Κορέα, ΝΔ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 3.000 μ. Ἡ λέξη *doáli* 'τὰ δύο' καὶ *másurí* 'τόπος διαμονῆς' (<λατ. mansum, maneo).

Δ υ κ á τ ā (θηλ.)· κάτω καὶ ΝΑ τῆς Καταφλιόρας στὰ 200 μ. Μεγάλον ξέφωτο γύρω στὰ 5 στρέμματα. Ὑπάρχει πηγὴ μὲ νερὸ ποὺ ἀναβλύζει. Τὴν

στεφανώνουν τεράστιες δξυές. Οί Βλάχοι συνήθιζαν τῆς Παναγίας (15 Αὐγ.) νά κάνουν ἐκεῖ ἐκδρομές καί νά στήνουν σοῦβλες. Τό ἔθιμο σήμερα ἀτόνισε. Ὅνομασία βλαχική.

F á g^u (ἄρσ.)· πρόκειται γιά ἓνα σημεῖο τῆς περιοχῆς, ὅπου ἡ βρύση Ἄλῃ Χότζα. Ὑπάρχει ἐδῶ μιὰ δξυὰ περίβλεπτη, πού ξεχωρίζει ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα δέντρα. Ἡ ὀνομασία ἀπό τῇ λατ. λέξει Fagus, i= ἡ φηγός.

F â n t â n â a f ú r l u r^u (θελ. 'πηγή τῶν κλεφτῶν')· πηγὴ μέσα σέ δξυές στὰ ΝΑ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 700 μ., κοντὰ στοῦ Ντέμον καί μέσα στοῦ Varkó. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὰ λατ. fons+furtum.

F é á t â (θελ. 'κορίτσι')· χαράδρα ἀνάμεσα σέ δυὸ ἀπόκρημνους βράχους. Βρίσκεται ΒΑ ἀπὸ τὰ Πριόνια περὶ τὰ 2.000 μ. μὲ κατεύθυνση γιὰ Νάουσα. Λέγεται ὅτι ἐκεῖ ἔπεσε μιὰ κοπέλα γιὰ νά μὴ τὴν πιάσουν οἱ Τοῦρκοι. Ἡ λέξη προέρχεται ἀπὸ τὸ βλαχικὸ fěatâ=κορίτσι.

Z ω γ ρ á φ ο ς, ὁ· βρύση ὁμώνυμη παλιότερα· σήμερα ἀναβλύζουν νερά· βρίσκεται ΝΑ τοῦ Ντέμον στὰ 300 μ. περίπου. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ τῆς παλιᾶς βρύσης.

G â b t z ó^u (οὐδ.)· περιοχὴ κατάφυτη ἀπὸ δένδρα, κατηφορικὴ ὁμαλὴ πλαγιά, πού βρίσκεται στὰ ΒΔ τοῦ χωριοῦ σέ ἀπόσταση 3.500 μ. Πηγαίνουμε ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ τὰ Πριόνια. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ δέντρο γκαμπτζάς.

G r é n t z i (θελ. πληθ. 'δοκάρια, γρεντιές')· ἀνοιχτὴ καί ὁμαλὴ τοποθεσία, ἐντελὸς γυμνὴ, πίσω ἀπὸ τὴ γνωστὴ *Εἰκονίτσα*, στὴ βορεινὴ παρυφὴ τῆς Γεράν. Ἐδῶ συγκέντρωναν κορμούς δένδρων πελεκημένους, γιὰ νά τοὺς προωθήσουν στοῦ ἐμπορίου, ἀπ' ὅπου καί ἡ ὀνομασία.

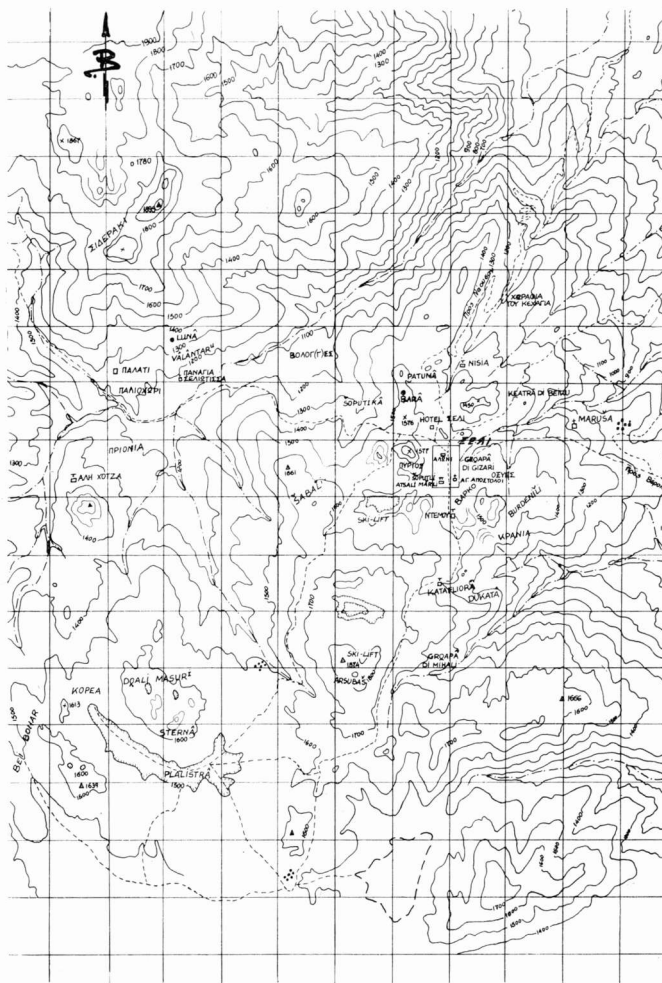
G r o á p â a l G i z á r i (θελ. 'τρύπα τοῦ Γκιζάρη')· ὁμαλὸ λάκκωμα ἐκτεταμένο καί γυμνὸ, ἀμέσως μετὰ τὸ χωριὸ ΒΑ. Σήμερα χρησιμοποιεῖται σὰν γήπεδο. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ κύριο ὄνομα. Ἡ λέξη groá pâ στὴ βλαχικὴ δηλώνει τὸ λάκκο, τὴ γούβα.

G r o á p â a l N i k o l á k i (θελ. 'λακούβα τοῦ Νικολάκη')· πρόκειται γιὰ λάκκο μὲ ἄρκετὸ βάθος καί ὑπόγειο ποτάμι ἴσως. Βρίσκεται ἀκριβῶς στοὺς πρόποδες τοῦ Σιδερακιοῦ περὶ τὰ 400 μ. Β ἀπὸ τὸ οἶκημα τῶν δασοφυλάκων (Παλάτι). Ἡ ὀνομασία ἀπὸ κύριο ὄνομα.

G ú v â a l M i h á l i (θελ. 'τρύπα τοῦ Μιχάλη')· πρόκειται γιὰ τρύπα σέ ἀπότομη βραχώδη πλαγιά μὲ δξυές. Ἐχει ἀνοιγμα μὲ διάμετρο περίπου 5 μέτρων. Βρίσκεται Ν τῆς Dukátâ στὰ 500 μ. Ἡ ὀνομασία προέρχεται ἀπὸ τσομπάνη πού ἔπεσε διῆθεν μέσα μὲ τὰ πρόβατά του. Τὸ βάθος τῆς εἶναι ἀπροσδιόριστο. Ἰσως πρόκειται γιὰ σπήλαιο ἀνεξερεύνητο.

G ú v â d i Š á b a lⁱ (θελ. 'τρύπα τῆς Šábalⁱ')· πρόκειται γιὰ λάκκο (μᾶλλον νεροφαγιά) στὸ τέλος γυμνῆς πλαγιᾶς, στὰ Ν τῆς Šabali. Βρίσκεται στὰ Δ τοῦ χιονοδρομικοῦ κέντρου, στὰ 500 μ. ἀπ' αὐτὸ (βλ. καί Šábalⁱ).

I k o á n â (θελ. 'εἰκόνα')· τοποθεσία 2.000 μ. περίπου ΝΑ τοῦ Παπα-

Τοπωνυμικός χάρτης περιοχής Σελιού

σταύρη. Βρίσκεται άριστερά του δρόμου για τη Βέροια κοντά στη διασταύρωση για τη Μαρούσα. Ή όνομασία από παλιό εικόνησμα σε παρεκκλησιάκι, από τὰ συνηθισμένα, που βρίσκονται στους δρόμους.

Í z v u r^u a l A r í z a (άρσ. 'πηγή του 'Αρίζα'): πρόκειται για πηγή με νερό που αναβλύζει και βρίσκεται στα Β των χωραφιών του Κεχαγιά. Ή όνομασία από í z v u r^u 'πηγή' (λέξ. σλαβ.) και κύριο όνομα.

K â n g i á l i (θηλ.)· είναι μονοπάτι με πολλές στροφές ανάμεσα από όξυνες και πεύκα, που οδηγεί από τὰ Δ της Βάρâ προς τις Βολόγ(γ)ες, περί τὰ 3.000 μ. ΒΔ του χωριού. Στη βλαχική ή λέξη δηλώνει δρόμο ή μονοπάτι με πολλές στροφές.

K a t a f l i ó r â (θηλ.)· τοποθεσία με βράχια και όξυνες. 'Υπάρχει βρύση πρόχειρη με τσιμεντένιο σωλήνα και νερό άφθονο. Βρίσκεται στα Ν του χωριού, 1.000 μ. περίπου από του Ντέμον. Όνομασία βλαχική (ίσως από κατά+fluo).

K e á t r â (θηλ. 'πέτρα, βράχος') κοιλάδα με πλαγιές όχι και τόσο όμαλές. Διασχίζεται από μονοπάτι που αρχίζει από τὰ ΒΔ του χιονοδρ. κέντρου και κατηφορίζει στα Πριόνια. Οί πλαγιές κατάφυτες από όξυνες και πεύκα. Ή όνομασία από ένα βράχο. Ή λέξη keátrâ από τὸ πέτρα. Στη βλαχική τὸ π γίνεται κ και τὸ ε διφθογγίζεται.

K e á t r â a l B é i k u (θηλ. 'πέτρα του Μπέικου') μεγάλη πέτρα (30×30μ.) γκριζόχρωμη. Βρίσκεται στὸ τέλος μικρῆς πεδινῆς και χωρίς δέντρα εκτάσεως στα δυτικά της· από τις άλλες πλευρές υπάρχουν πολλά πεύκα. Βρίσκεται Α του χωριού στα 2.000 μ. περίπου. Ή όνομασία από κύριο όνομα.

K i n l u a l D í t ŝ a (άρσ. 'τὸ πεύκο του Ντίτσα')· περιοχή επίπεδη· έκταση πάνω από 10 στρέμματα, γυμνή, ΒΑ του χωριού στα 500 μ. Παλιότερα υπήρχε πεύκο μεγάλο, που κάηκε άργότερα. Στη σκιά του συνήθιζε νὰ καταφεύγη και νὰ διαβάζη κάποιος Βλάχος Dítŝa, απ' όπου και ή όνομασία. Ή λέξη kin^u από τὸ λατινικὸ pinus, i 'πίτυς, πεύκο'.

K o á r d â a l T a m b á r i (θηλ. 'μαντρί του Ταμπάρη')· περιοχή με μικρὸ ξέφωτο ανάμεσα στις Βολόγ(γ)ες και τη Šorutikâ. Ή όνομασία από τὸ Ναουσαίο Ταμπάρη, που μάντρωνε εκεί τὰ κοπάδια του. Βλαχ. koárdâ <λατ. corda 'ζώνη, τὸ μαντρί', από φράχτη, πλεγμένο με βέργες, που ζώνει τὸ κοπάδι.

K o ρ é a, ή· τοποθεσία πεδινή, συνέχεια της Plalistrâ. Ή όνομασία όφειλεται στὸ γεγονός, ὅτι στὴν μακρινή αὐτή περιοχή πήγαιναν και ἔσπερναν πατάτες τὴν ἐποχὴ τοῦ κορεατικοῦ πολέμου. Βρίσκεται ΝΔ του χωριού στα 3.000 μ. περίπου.

K ρ a ν i á, ή· μεγάλη έκταση με πλαγιές όμαλές και όξυνες, ΝΑ του Ντέμον πάνω από 1.000 μ. Ή όνομασία από κρανιές που υπήρχαν παλιότερα.

K ú f a l^u d i B é i b o n a r (άρσ. 'κουφάλâ του Μπεημπουνάρι')· πρό-

κειται για φημισμένη κουφάλα δέντρου που από μέσα της βγαίνει νερό. Το τραγούδι έλεγε: «νὰ πιῶ νερό ἀπ' τὸν κούφαλο, νερό ἀπ' τὸ Μπεημπουνάρι». Βρίσκεται ΝΔ τοῦ χωριοῦ στὰ 5.000 μ. περίπου, στὰ ἀριστερὰ τῆς *Κορέας*.

K u p ā' n i (θηλ. πληθ. 'κουπάνες')· λακκοῦβες ἀνάμεσα σὲ λόφους μὲ ὄξυες σὲ ἀπόσταση 2-3 χιλιομ. Α τοῦ χωριοῦ, στὸ δρόμο γιὰ τὴ Βέροια. Μοιάζουν μὲ κουπάνες 'ξύλινες σκάφες', ἀπ' ὅπου κι ἡ ὀνομασία.

L ú n ā (θηλ. 'φεγγάρι')· μεγάλη (4×4 μ.) ἄσπρη πέτρα, ἐπίπεδη, σὰν στρογγυλὴ πλάκα, ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ ἀραιὰ πεῦκα. Βρίσκεται σὲ μικρὴ πλαγιά, ΒΑ ἀπὸ *Vâlântâr* στὰ 200 μ. περίπου. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα μὲ τὸ φεγγάρι.

M α γ ο ὄ λ α, ἡ· λοφῶδες ὕψωμα, φουσκωτὸ καὶ στρογγυλὸ σὰν μάγουλο, μὲ πεῦκα καὶ μιὰ λουρίδα γυμνή. Βρίσκεται στὰ Δ τῆς *Plalistrâ*. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ σχῆμα.

M a g ú t â (θηλ.)· λοφώδης περιοχὴ γυμνή, μὲ λίγες φτέρες καὶ πικρόχορτα, ΝΑ τοῦ χωριοῦ, δεξιὰ ἀπὸ *Burdénili* καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὴ *Βρύση τοῦ Γωφτογιάννη* 1.500 μ. περίπου ἀπὸ τὸ χωριό· (ἀπὸ συμφυρμὸ τῶν λέξ. μαγκούνα καὶ *cicuta*).

M a r ú ŝ a (θηλ.)· τὸ παλιὸ χωριὸ σὲ πλαγιά, μὲ λίγα καρποφόρα δέντρα, ποὺ καταλήγει σὲ βαθειὰ ρεματιά μὲ ὄξυες. Σήμερα ἔχει ἀπομείνει ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Νικολάου μὲ τοιχογραφίες, σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση, τοῦ περασμένου αἰώνα. Ἡ περιοχὴ ἔχει πολλὰ νερά καὶ δυὸ νεοκτισμένες βρύσες. Βρίσκεται Α τοῦ χωριοῦ, περίπου 7.000 μ., ἀριστερὰ τοῦ δρόμου γιὰ Βέροια. Ἡ ὀνομασία πιθανότατα ἀπὸ ἐκκλησιάκι τῆς Μικρῆς Παναγιάς· (ὁ τύπος *Marúša* εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ *Μαρία*).

M a v r ó l o n g^u (ἄρσ. 'μαυρόλογος')· πρόκειται γιὰ κοιλάδα μεγάλῃ μὲ πολλὰ πεῦκα. Βρίσκεται στὰ 1.000 μ. ἀπὸ τὴν *Κορέα*, μὲ διεύθυνση ΒΔ πρὸς τὰ *Πριόνια*, Δ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 4.500 μ. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ τοπίου.

Μ ε σ ο χ ῶ ρ ι, τό· ἔτσι ὀνομάζεται ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς κεντρικῆς πλατείας τοῦ Σελιοῦ, κάτω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Μ π α λ κ ὶ ν ι, τό· ἔτσι ὀνομάζεται ἡ ΝΔ γωνία τοῦ *Pâ'tumâ*. Τοποθεσία μὲ μικροὺς θάμνους καὶ τρία τεράστια πεῦκα. Ἀπὸ τὴ Δ πλευρὰ ὑπάρχει ἀπότομη πλαγιά, μὲ ἐντυπωσιακὴ κλίση καὶ τροπικὴ σχεδὸν βλάστηση. Τὸ θέαμα εἶναι καταπληκτικὸ καὶ τὸ ὄνομα δικαιολογεῖται ἀπόλυτα. Βρίσκεται ΒΔ ἀπ' τὸ χωριὸ στὰ 3.000 μ. περίπου.

Β á ĝ â, ἡ· περὶ τὴν ἡμέραν μὲ νερό ποὺ λιμνάζει καὶ διατηρεῖται ὅλο τὸ χρόνο· παλιότερα ἔπαιξε ρόλο ποτίστρας. Βρίσκεται ΒΔ τοῦ χωριοῦ, ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ Νάουσα, στὰ 2.500 μ. περίπου. Ἀπὸ τὸ σλαβ. *bara* 'τέλμα'.

Β é i b o n a r (ἄρσ. 'πηγὴ τοῦ Μπέη')· τοποθεσία ὁμαλῇ, ὅπου καλλιερ-

γοῦν πατάτες. Βρίσκεται ἀριστερά ἀμέσως μετὰ τὴν Plalistrâ, ΝΔ τοῦ χωριοῦ στὰ 3.000 μ. περίπου. Ἡ ὀνομασία τουρκικὴ· (βλ. καὶ Kûfal^u di Béibonar).

Burdénili (θηλ.) ἢ τὰ Μπουρδένια· μεγάλη ἔκταση μὲ δξυὲς Α τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 1.000 μ., δεξιὰ ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ Βέροια. Ὀνομασία βλαχικὴ.

Murminti (ἄρσ. «μνήμα»)· τοποθεσία μὲ φτέρες, Δ ἀπὸ Šabalⁱ καὶ ἀριστερά τοῦ Téntziri. Λέγεται ὅτι ἔθαψαν κάποιον ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τὸ μνήμα τοῦ ὀνομάστηκε ἔτσι τὸ μέρος. Ἡ λέξις ἀπὸ τὸ λατινικὸ monumentum.

Murmintzâ (ἄρσ. πληθ. «μνήματα»)· τοποθεσία ποὺ μοιάζει μὲ μικρὴ κοιλάδα στὰ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου γιὰ τὸ Ξενοδοχεῖο «Σέλι» μετὰ τὸ Ἀλώνι. Σήμερα κτίζονται θερινὲς κατοικίες. Παλιότερα ἦταν τὰ μνήματα τοῦ χωριοῦ. Ἡ λέξις ἀπὸ τὸ λατ. monumentum.

Murmintzâ (ἄρσ. πληθ. «μνήματα»)· τοποθεσία στὰ *Πριόνια*, περὶ τὰ 1.000 μ. Α ἀπὸ τὸ Παλάτι. Πηγαίνοντας στὴν *Παναγία τῆ Σελιώτισσα*, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δύο ὑψώματα καὶ ἀνάμεσα χώρος ὁμαλός, γυμνός ποὺ ἦταν παλιότερα τὰ μνήματα τοῦ οἰκισμοῦ *Παλιοχώρι*. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ λατιν. monumentum.

Murmintzâ al Marúša (ἄρσ. πληθ. «μνήματα τῆς Μαρούσας»)· περιφραγμένος μὲ ξερολιθιά χώρος, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμη τάφοι. Ὀνομάζονται ἔτσι, γιατί βρίσκονται στὸ ΝΑ τομέα τοῦ χωριοῦ, ποὺ λέγεται Μαρούσα, διότι ἐδῶ ἐγκαταστάθηκαν οἱ κάτοικοι, ὅταν σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ παλιὸ χωριὸ Marúša. Τὰ μνήματα βρίσκονται πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλ. τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων στὰ 100 μ.

Nisia (οὐδ. πληθ.)· περιοχὴ μὲ δξυὲς γύρω-γύρω, σὲ κατηφορικὴ πλαγίᾳ μὲ πρόχειρὴ βρύση καὶ ὑποτυπώδη ξύλινη ποτίστρα. Νερὸ πολὺ κρύο. Παλιότερα γίνονταν ἐκδρομὲς σὲ συνδυασμὸ μὲ πλύσιμο ρούχων. Βρίσκεται ΒΑ τοῦ χωριοῦ στὰ 2.000 μ. περίπου δεξιὰ ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ Νάουσα. Ὀνομασία βλαχικὴ.

Ντέμος, ὃ· ἡ συνηθέστερη ἐκφορὰ εἶναι *Ντέμον*, στοῦ· πρόκειται γιὰ ὁμώνυμὴ βρύση μὲ ποτίστρες. Βρύση καὶ περιοχὴ χρωστοῦν τὸ ὄνομά τους σὲ ξενιτεμένο κάτοικο τοῦ Σελιοῦ, ποὺ ἔδωσε τὰ χρήματα νὰ κτιστῇ ἡ βρύση. Ἡ νέα βρύση εἶναι κτισμένη στῇ θέσῃ παλιότερης, ποὺ κτίστηκε ἀπὸ τὸν πατέρα Ντέμο. Ἡ σημερινὴ ἐγίνε τὸ '67. Βρίσκεται σὲ ἀπόσταση 800 μ. περίπου Ν τοῦ χωριοῦ.

Ὁξυές, οἱ· ἔκταση μὲ δξυὲς πολὺ πυκνὲς πρὶν ἀπὸ τὰ *Μπουρδένια*, στὰ 500 μ. ἀπὸ τὸ χωριὸ, δεξιὰ ἀπὸ τὸ δρόμο γιὰ Βέροια. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τίς πολλὰς δξυές.

Παλάτι, τό· πρόκειται γιὰ τὸ οἶκημα τῶν δασοφυλάκων. Τὸ ὄνομα-σαν ἔτσι γιὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔκανε ἓνα ἀρκετὰ καλὸ οἰκοδόμημα σὲ μιὰ τόσο ἀπομακρυσμένη περιοχὴ. Βρίσκεται σὲ μικρὸ λόφο, πολὺ γραφικὸ μὲ ποικιλία ἀπὸ δέντρα καρποφόρα καὶ μὴ, στὴν περιοχὴ *Πριονίων*.

Παλιόχωρι, τό· πρόκειται γιά παλιό οἰκισμό κατεστραμμένο σήμερα. Σώζονται ἐρείπια καὶ ἐκκλησία καινούργια στὸ ὄνομα τῆς *Παναγίας Σελιώτισσας*. Βρίσκεται μέσα στὴν περιοχή *Πριονίων*.

Παπασταύρης, ὁ· τοποθεσία (παλιότερα ὑπῆρχε καὶ μικρὴ βρύση) μὲ ὀξυὲς πάνω στὸ δρόμο γιὰ τὴ Βέροια. Βρίσκεται 6.000 μ. περίπου Α τοῦ χωριοῦ καὶ προτοῦ φθάσουμε στὴ Μαγύσα. Ἐκεῖ, λένε, σκότωσαν τὸν *Παλασταύρη*, ἀπ' ὅπου καὶ ἡ ὀνομασία.

Ράτικᾶ (θελ.). τὸ σημεῖο ποὺ πατάει κανεὶς, τὸ ὑποπόδιο τοῦ ἀργαλειοῦ· ἓνα μικρὸ ἐπίπεδο πλάτωμα, μέσα στὴ χαράδρα σχεδόν, ἡ ὁποία βρίσκεται ἀριστερὰ τοῦ δρόμου γιὰ τὴ Βέροια· ἀπόσταση ἀπὸ τὸ χωριὸ πάνω ἀπὸ 500 μ., διευθύνση ἀνατολική. Τὸ ὄνομα τῆς τοποθεσίας ἀπὸ τὴ μορφὴ τῆς.

Ράτμᾶ (θελ. 'πάτωμα')· ἐκτεταμένο πλάτωμα, σὰν μικρὸ ὁροπέδιο, περὶ τὰ 10 στρέμματα. Ὑπάρχουν ἀραιὰ πεῦκα καὶ ὀξυὲς ποὺ πυκνώνουν πρὸς τὰ Β. Σὲ μερικά σημεῖα καλλιεργεῖται πατάτα. Βρίσκεται Β τῆς Βάρᾶ καὶ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 3.000 μ. ἀπ' αὐτό. Ὑπάρχει τσαί τοῦ βουνοῦ. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ σχῆμα.

Ριλιστᾶ (θελ.)· τοποθεσία πεδινή, ὅπου καλλιεργοῦσαν πατάτες. Βρίσκεται ἀμέσως μετὰ τὴ *Στέρνα* ΝΔ τοῦ χωριοῦ στὰ 3.000 μ. περίπου. Ὀνομασία βλαχική, ἴσως ἀπὸ τὸ νεοελληνικὸ *πιλαλὼ*.

Ριότσι (θελ. πληθ. 'πλάκες')· πλαγιά γυμνὴ καὶ πετρώδης, ἀπ' ὅπου ἐβγαζαν λίθινες πλάκες γιὰ τὶς ὁροφὲς παλιότερα. Βρίσκεται ΒΔ τοῦ χωριοῦ στὰ 500 μ. Ἡ λέξη ἀπὸ τὸ ἄλλ. *plotse*.

Ριόνια, τὰ· ἀπέραντη δασώδης περιοχή κατάφυτη ἀπὸ ὄρεινὴ κυρίως πεύκη. Χωρίζεται στὰ δύο ἀπὸ μεγάλη ρεματιά μὲ λίγο νερό. Ὑπάρχει βρύση μὲ ποτίστρες, οἶκημα δασοφυλάκων, ἐρείπια παλιῶν κτισμάτων καὶ καινούργια ἐκκλησία στὸ ὄνομα τῆς Παναγίας. Συνηθίζουν καὶ σήμερα ἀκόμη νὰ κάνουν ἐκδρομὴ στὶς 23 Αὐγ. (9μερα τῆς Παναγίας). Βρίσκεται σὲ ἀπόσταση 9.000 μ. στὰ Δ τοῦ χωριοῦ. Δρόμος βατός. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὰ πριόνια ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴν κοπὴ τῆς ξυλείας.

Pruníkl al Girári (ἀρσ. 'ἡ προυνιά τοῦ Γκιζάρη')· τοποθεσία μὲ πεῦκα ἀνατολικότερα τῆς *Groárpā al Gizári*. Ὑπῆρχε μιὰ *προυνιά* (ὁ προῦνος) στὴν περιοχή αὕτη, ποὺ τὴ νέμονταν ὁ *Γκιζάρης*. Ἀπόσταση ἀπὸ τὸ χωριὸ περὶ τὰ 1.000 μ. ΒΑ. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ κύριο ὄνομα καὶ τὴ λατινικὴ λέξη *prunus*, ἡ 'ὁ προῦνος'.

Ρύντι al Karkatsiúli (θελ. 'γέφυρα τοῦ Καρκατσιούλη')· παλιότερα ὑπῆρχε ξύλινη γέφυρα, σήμερα ὄχι. Βρίσκεται σὲ χαράδρα κατάφυτη κοντὰ στὴ *Fεάτᾶ*, περὶ τὰ 2.000 μ. ΒΑ ἀπὸ τὰ *Πριόνια*. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ κύριο ὄνομα. Ἡ λέξη *ρύντι* ἀπὸ τὸ λατινικὸ *pons*, *ntis*.

Πύργος, ὁ· στὶς ΒΔ παρυφὲς τοῦ χωριοῦ λόφος ἀπότομος, πετρώδης

και γυμνός. Στην κορυφή του βρίσκεται πρόχειρα καμωμένος από ξερολιθιά μικρός πύργος ύψους 3 μ. περίπου. Βρίσκεται 300 μ. αριστερά από το δρόμο για το τουριστικό ξενοδοχείο «Σέλι».

Š á b a l¹ (θηλ.)· μικρή κοιλάδα, όμαλή, κατηφορική, γεμάτη από μικρές όξυνες. Βρίσκεται στα Δ του χιονοδρομικού κέντρου, σχεδόν στη συνέχεια μ' αυτό, 2.000 μ. ΝΔ του χωριού. Όνομασία βλαχική.

Σ έ λ ι η Κ ά τ ω Β έ ρ μ ι ο, τό· το χωριό. Βρίσκεται Δ από τη Βέροια περί τα 25 χιλ. και ΝΔ της Ναούσης περί τα 15 χιλ. Ή όνομασία από σλαβ. selo 'χωριό'.

Σ ι δ ε ρ á κ ι, τό· μεγάλη βουνοκορφή, γυμνή και πετρώδης ψηλά, γεμάτη όξυνες και πεύκα χαμηλά. Βρίσκεται ΒΔ από τα Πριόνια, συνέχεια μ' αυτά. Ή όνομασία ίσως από το γκρίζο χρώμα της πέτρας στην κορυφή, ίδιο με του σιδήρου.

S k i-l i f t (οὐδ. 'αναβατήρας του σκί')· με τη λέξη Ski-lift ονομάζεται όλη ή περιοχή με τις εγκαταστάσεις και τα έργα για τις χιονοδρομίες. Βρίσκεται Δ του χωριού περί τα 1.500 μ. Ή λέξη άγγλική.

Σ κ ο τ ί ν α, ή· έτσι ονομάζεται όλη ή περιοχή ΒΑ του χωριού. Πρόκειται για τεράστια έκταση, άλλοτε γυμνή και άλλοτε πευκόφυτη, που περιλαμβάνει πολλά έπί μέρους τοπωνύμια. Πολλοί Σκοτίνια θεωρούν μόνον την περιοχή που εκτείνεται ΒΑ μετά τα Νisia. Ή όνομασία ίσως βλαχική, γιατί μαρτυρούνται και άλλες βλαχικές Σκοτίνες.

Š o p u t í k â, ή· βρυσούλα προχειροφτιαγμένη, Β του Gâbtzô¹ και ΒΔ του χωριού σε απόσταση 4.000 μ. περίπου. Ή όνομασία είναι ύποκορισμός του šóput¹ 'βρύση' από το σλαβ. sorot 'καταρράκτης'.

Š ó p u t l i a t s á l i m á' r l i (άρσ. πληθ. 'οί μεγάλες βρύσες')· μιá βρύση κτιστή με δυο σωλήνες και πολύ κρύο νερό. Ήταν και είναι οί κυριότερες του χωριού. Βρίσκονται Ν της κεντρικής πλατείας του χωριού, περί τα 100 μ. Για την όνομασία βλ. Šorutíkâ και Tsiirga.

Σ τ έ ρ ν α, ή· πηγή με νερό που ανάβλυζε, άμέσως μετά τον Téntziri, στα ΝΔ του χωριού, 3.000 μ. περίπου. Ή όνομασία από το νερό και το σχήμα δεξαμενής.

S t í z m â (θηλ.)· περιοχή προτού νά φτάσουμε στο οίκημα των δασοφυλάκων (Παλάτι), στα ανατολικά της περιοχής Πριονίων. Είναι πλαγιά με πεύκα και υπάρχουν σ' αυτήν πολλά έρείπια από άγροτικό οικισμό, διότι παλιότερα ή έκταση ήταν καλλιεργήσιμη. Βλαχ. stismâ 'κτίσμα'.

Σ τ ο ρ ν á ρ ι, τό· λοφώδης και πετρώδης τοποθεσία, αριστερά και μετά την Plalistrâ, ΝΔ του χωριού σε απόσταση 3.000 μ. περίπου. Ή όνομασία από το στουρνάρι 'πυριτόλιθος'.

Τ έ ν τ ζ ι ρ ι (άρσ.)· τοποθεσία δεντρόφυτη, ΝΔ του χωριού σε απόστα-

ση 3.000 μ. Πρόκειται για λάκκωμα σὲ σχῆμα καταρόλας. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ τουρκ. *tencere*.

T z é n â (θελ. 'φρύδι τοῦ βουνοῦ'): γυμνὸς λόφος στὰ δεξιὰ τοῦ δρόμου πρὸς τὸ Ξενοδοχεῖο «Σέλι», στὶς βορεινὲς παρυφές τοῦ χωριοῦ. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ λατινικὸ *gena* 'βλέφαρο, μάγουλο'.

T si i r g a at se á m á r g a (θελ. 'μεγάλον τσαῖρι'): πρόκειται γιὰ τὸ μεγάλο λάκκωμα τοῦ χιονοδρομικοῦ κέντρου, ὅπου σήμερα οἱ χῶροι παρκαρίσματος. Παλιότερα ὅλη ἡ ἔκταση ἦταν σκεπασμένη μὲ πλούσια χλόη. 1.600 μ. Δ τοῦ χωριοῦ. Ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ τουρκ. *cağır* καὶ βλαχικὸ *atseá* (<λατ. *ecce-illa*) καὶ τὸ ρουμαν. *mare* (<λατ. *major*).

T si i r g a at se á n í k a (θελ. 'μικρὸ τσαῖρι'): πρόκειται γιὰ τὸ στενόμακρο καὶ μικρότερο λάκκωμα, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στοὺς δυὸ δρόμους πρὶν ἀπὸ τοὺς χώρους παρκαρίσματος τοῦ χιονοδρομικοῦ κέντρου. Βρίσκεται στὰ Δ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 1.400 μ. Ἡ λέξη *nika* ἴσως ἀπὸ τὸ ρουμαν. *mic* (βλ. *tsiirga atseá mǎrga*).

V á l â n t á r u (ἀρσ. 'βαλανιδιά'): τοποθεσία ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας στὰ Πριόνια καὶ στὰ Β αὐτῆς. Πρόκειται γιὰ ὁμαλὴ πλαγίᾳ μὲ βαλανιδιὲς (παλιότερα ὑπῆρχαν πολλές), ἀπ' ὅπου καὶ ἡ ὀνομασία.

Χ á ν ι, τό· ἔτσι ὀνομάζεται ἡ ΒΔ πλευρὰ τῆς κεντρικῆς πλατείας τοῦ Σελιοῦ, διότι παλιότερα ὑπῆρχε χάνι.

Χ α τ ζ ι α ν τ ῖ ν, τό· βουνοκορφὴ μετὰ τὸ *Ἀγκάθι*, μισὴ γυμνὴ μισὴ πευκόφυτη, ΝΔ τοῦ χωριοῦ περὶ τὰ 5.000 μ. Ὀνομασία τουρκικῆ: *hacı Adın*.

Χ ω ρ á φ ι α τ ο ὕ Κ ε χ α γ ι á, τὰ· ἐκτεταμένη περιοχή, ὁμαλὴ καὶ πεδινὴ σχεδόν, μὲ ἀραιὰ πεύκα καὶ φτέρη· καλλιεργεῖται πατάτα. Βρίσκεται Β ἀπὸ τὴν *Πέτρα τοῦ Μπέικου* καὶ ΒΑ ἀπ' τὸ χωριὸ περὶ τὰ 2.000 μ. Ἡ περιοχή ἀνῆκε παλιότερα σὲ *κεχαγιά*, ἀπ' ὅπου κι ἡ ὀνομασία.

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Κατὰ περιοχὲς οἱ ἐκτάσεις γύρω καὶ μακριὰ ἀπ' τὸ χωριὸ ἔχουν καὶ διάφορα ὀνόματα. Ἐξαφνα ὁ ΝΑ τομέας εἶναι γνωστός σὰν *Marúša*, γιατί αὐτὴ ἡ περιοχή τοῦ χωριοῦ οἰκίσθηκε ἀπὸ τοὺς κατοικοὺς τοῦ παλιοῦ χωριοῦ *Marúša*: ὁ ΝΔ πρὸς Δ ὀνομάζεται *Μικρὸς Μεράς*, γιατί ἀπὸ τὴν πλευρὰ αὐτὴ εἶχαν δοθῇ τὰ μικρὰ οἰκόπεδα γιὰ σπίτια καὶ περιβόλια· ὁ ΒΔ καὶ Δ φέρεται σὰν *Μεγάλος Μεράς*, γιατί τεράστιες δασωμένες του ἐκτάσεις μοιράστηκαν στοὺς κατοικοὺς καὶ ἀποτελοῦν τὶς γνωστὲς ἐκεῖ *μπάσνες* (δασοτεμάχια)· ὁ ΒΑ ὀνομάζεται *Σκοτῖνα*. Περιοχὲς ἐπίσης ἐκτεταμένες κάπως ἀλλὰ ἀπομακρυσμένες εἶναι τὰ *Πριόνια* καὶ ἡ *Κορέα*.

Τὰ τοπωνύμια, ποὺ περιγράφονται, χονδρικὰ κατὰ περιοχὲς μποροῦν νὰ κατανεμηθοῦν ὡς ἑξῆς:

Α' Marúša

Ἐγναντές, Varkó, Βρύση Γυφτογιάννη, Burdénili, Dukátâ, Fântă'nâ al fûrlur^u, Gúnâ al Miháli, Ζωγράφος, Ikoánâ, Katafliórâ, Κρασιά, Kupá'ni, Magútâ, Marúša (τὸ παλιὸ χωριό), Ντέμος, Ὁξυνές, Παπασταύρης, Pátikâ.

Β' Μεγάλος Μεράς

Βολόγ(γ)ες, Gâbtzó^u, Kângiáli, Koárdâ al Tambári, Šopotíkâ, Stízmâ.

Γ' Μικρὸς Μεράς καὶ Σέλι μὲ τὶς παρυφές του.

Ἄλωνι, Ἀναγνώστης, Arsúbaš, Gréntzi, Gúnâ di Šabalⁱ, Μεσοχώρι, Murmíntzâ, Murmíntzâ al Marúša, Plótsi, Πύργος, Šabalⁱ, Σέλι (Κάτω Βέρμιο), Ski-lift, Šóputli atsáli mă'rli, Tzǵánâ, Tsiírǵa atseá márga, Tsiírǵa atseá níka, Χάνι.

Δ' Κορέα (καὶ ὅσα βρίσκονται πρὸς τὰ ἐκεῖ)

Ἀγκάθι, Béibonar, Doáli másuri, Κορέα, Kúfal^u di Béibonar, Μαγούλα, Mavnólong^u, Murmínti, P̃lalištrâ, Στέρνα, Στορνάρι, Téntziri, Χατζιαντίν.

Ε' Πριόνια (καὶ ὅσα πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση).

Ἀλῆ Χότζα, Ἄνω Σέλι (Ἄνω Βέρμιο), Vâlântár^u, Βόδι, Fág^u, Fǵátâ, Groápâ al Nikoláki, Kǵátrâ, Lúnâ, Murmíntzâ, Παλάτι, Παλιοχώρι, Πριόνια, Púnti al Karkatsiúli, Σιδεράκι.

Στ' Σκοτίνα

Βρύση Γραμμένης, Γραμμένη, Groápâ al Gizári, Ízvur^u al Aríza, Kǵátrâ al Béiku, Kínlu al Dítsa, Μπαλκόνι, Bárâ, Nisia, Pátumâ, Pruníflu al Gizári, Σκοτίνα, Χωράφια τοῦ Κεχαγιᾶ.

ΝΙΚ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

R É S U M É

N i k o s P a p a d o p o u l o s, Noms de lieu de Seli (région de Veria).

L' auteur présente 82 noms de lieu du village Séli (ou Kato Vermion), très connu comme station de sports d'hiver. Il s'agit d'un village valaque, dont les habitants estivaux (qui n'y résident plus pendant l'hiver) parlent aussi bien le grec que l'aroumain. Cette particularité se reflète également aux noms de lieu, parmi lesquels il y en a qui se disent en grec et d'autres qui se disent en aroumain, ces derniers étant transcrits en caractères latins. Les noms de lieu sont classés par ordre alphabétique, mais à la fin de l'article il y a un index court qui les classe par régions.